

תקנות משק החשמל (יצרן חשמל פרטי קובנציונלי), התשס"ה-1 2005

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 7, 20(ב) ו-63 לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

(תיקונים: התשס"ה, התשס"ט, התשע"א, התשע"ח, התשפ"ה)

בתקנות אלה -

"אנרגיה חשמלית" - חשמל הנמדד בקילוואט שעה, בהדקי המחוללים (הגנרטורים) של יחידת ייצור, בניכוי התצרוכת העצמית של יחידת הייצור (אנרגיה חשמלית נטו);

"אנרגיה אגורה" - אנרגיה שהתקבלה בתהליך טעינה באמצעות צריכת חשמל, בשעות שפל או גבע כהגדרתן על ידי הרשות;

"בדיקות קבלה" - בדיקות סופיות של המיתקן לקראת מועד ההפעלה המסחרית או לאחר ביצוע שינויים מהותיים בו, לרבות בדיקת ההגנות והבקרה של המיתקן, בדיקת מערכת הסינכרון ובדיקות נוספות, בהתאם להנחיות המנהל או הרשות, לפי הענין;

"בודק מוסמך" - בעל רישיון של חשמלאי-בודק סוג 3 כאמור בתקנה 7(10) לתקנות החשמל (רישיונות), התשמ"ה-1985;

"בעל רישיון הולכה" - בעל רישיון ספק שירות חיוני שקיבל רישיון להעברת חשמל, ממיתקן באמצעות קווי רשת חשמל במתח עליון ומתח על-עליון אל תחנת משנה והמרכז בידו יותר ממחצית כושר ההולכה במשק החשמל;

"בעל רישיון חלוקה" - בעל רישיון ספק שירות חיוני שקיבל רישיון להעברת חשמל מתחנת משנה אל צרן, דרך קווי מתח גבוה ונמוך;

"גורם מממן" - אחד מאלה:

(1) תאגיד בנקאי או תאגיד עזר, כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

(2) הגופים האלה הפועלים כדין בישראל: חברות ביטוח, קופות גמל, קופות תגמולים, קרנות וכל סוג של משקיע הקבוע בתוספת הראשונה של חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

(3) תאגיד בנקאי בחוץ לארץ הפועל לפי רישיון כדין או חברה הנשלטת בידו וכן חברת ביטוח זרה או חברה הנשלטת בידה או מוסד כספי בחוץ לארץ המקבל פיקדונות מהציבור, המדורגים בדירוג "a" לפחות או בדירוג מקביל מחברת moody's, שמעודכן פעם בשנה לפחות, מאחת מחברות הדירוג המאושרות האלה:

; (1) fitch , inc

; (2) moody's investors service

; (3) standard & poor's

וכן הבנקים לפיתוח הבין-לאומיים האלה:
ebrd , eib , addb , asdb , iadb , ibrd

"המינהל" - (נמחקה);

"המשרד" - משרד האנרגיה;

"הספק גולמי" (יכולת ברוטו) - הספק חשמלי של יחידת ייצור, הנמדד בהדקי המחולל (הגנרטור) במגוואטים)

(gross capacity);

"הספק מותקן" - הספק ייצור המצוין ברישיון הייצור במגוואטים;

"הספק נקי" (יכולת נטו) - הספק גולמי בניכוי הספק הצריכה העצמית של יחידת הייצור, הנמדד במגוואטים (net capacity);

"הפעלה מסחרית" - המועד שבו החל לראשונה בעל רישיון הייצור להזין אנרגיה לרשת, לפי מתכונת הדיווח ובתיאום עם מנהל המערכת והרשות;

"זיקה למקרקעין" - זכויות במקרקעין או זכות לקבלת זכויות במקרקעין;

"זכויות במקרקעין" - בעלות או שכירות כמשמעותן בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;

"זמינות תפעולית מינימלית" - היחס המינימלי בין השעות שבהן יחידת הייצור היתה מסונכרנת לרשת החשמל והיתה זמינה לרשת החשמל לבין השעות בשנה, באחוזים;

"יחידת ייצור" - מערכת טכנית המיועדת להמרת אנרגיה ממקור כלשהו לאנרגיה חשמלית או לאנרגיה חשמלית ותרמית שימושית או לאנרגיה חשמלית ומכנית שימושית; אפשר שיחידת ייצור תכלול יותר ממחולל (גנרטור) אחד, אם מערכות הנעת המחוללים (גנרטורים) קשורות בקשר טכנולוגי לשם ניצול מרבי של אותו מקור אנרגיה;

"יחידת ייצור דו-דלקית" - יחידת ייצור שניתן להסיקה בשני סוגי דלק לפחות;

"יכולת הספקה פנויה" - הספק נקי בניכוי צריכת האנרגיה החשמלית של צרכני יצרן פרטי; "יכולת מזערית" - (בוטלה).

"יצרן פרטי" - יצרן חשמל פרטי המחזיק רישיון ייצור לרבות בעל רישיון מותנה ליחידת ייצור וכן זוכה במכרז;

"מיקבץ שעות ביקוש" - קבוצת שעות שבהן תעריף החשמל אחיד, בהתאם לקביעת הרשות, מזמן לזמן;

"מיתקן" - מיתקן המשמש לייצור אנרגיה חשמלית הכולל, בין השאר, יחידות ייצור, מבנים, מכונות, מכשירים, מצברים, מוליכים, אבזרים וציוד חשמלי קבוע או מיטלטליו, הקשורים למיתקן;

"מיתקן הפועל באמצעות אגירה שאובה" - מיתקן הפועל באמצעות מערכת טכנית המיועדת לייצור אנרגיה חשמלית תוך שימוש בהפרשי גבהים בין שני מאגרי מים, המשמשים להזרמת מים בין שני המאגרים;

"מכרז" - מכרז שפרסם השר לבחירת יצרן שיקבל רישיון ייצור שיאפשר מכירת אנרגיה או יכולת זמינה ואנרגיה לספק שירות חיוני או לאחר;

"מנהל המערכת" - מנהל מרכז הפיקוח, הבקרה והפיקוד על עומסים ברשת החשמל, של בעל רישיון ההולכה, או מי שקיבל רישיון לניהול המערכת;

"מתכונת דיווח" - סוגי דיווח שבהם מחויב יצרן פרטי או יצרן חשמל או בעל רישיון הולכה, לרבות ביחס להספק גולמי, הספק נקי, יכולת הספקה פנויה שתועמד, זמינות תפעולית מינימלית, כמויות אנרגיה חשמלית שיועברו או יימכרו למנהל המערכת או לצרכן אחר באמצעות רשת החשמל, לרבות תכניות אחזקה, תכניות ייצור וכיוצא באלה;

"נוהלי התחברות" - (נמחקה);

"סגירה פיננסית" - העמדת כל האשראי והאמצעים הפיננסיים לרבות הגנות פיננסיות, ככל שיידרשו, מגורם מממן, הדרושים להקמת מיתקן עד לסינכרונו לרשת החשמל;

"סנכרון המיתקן" - מועד סיום תהליך בדיקות הקבלה שלפיהן אישר בודק מוסמך מטעם ספק שירות חיוני, כי במיתקן מתקיימים כל התנאים להזנת אנרגיה חשמלית מהמיתקן לרשת החשמל;

"עסקת רכישה" - התקשרות לרכישת אנרגיה חשמלית או להעמדת יכולת זמינה ואנרגיה חשמלית, בין בעל רישיון הולכה לבין יצרן פרטי;

"רכיב ייצור" - תעריף של רכישת אנרגיה חשמלית בידי בעל רישיון הולכה בעסקת רכישה, שהרשות פרסמה;

התעריף יכול להשתנות בהתאם למקבצי שעות זמנים או על פי סוג מקור ייצור האנרגיה וזמינותו או הטכנולוגיה;
"רכיב נורמטיבי לערבות" - (נמחקה);
"רישיון מותנה" - רישיון זמני שניתן לאדם, ולפיו בהתקיים התנאים הקבועים בו והוראות הדין, יינתן לאותו אדם רישיון ייצור;
"שירותים גלויים" - שירותים הנדרשים לשם שמירת אמינות ואיכות של הספקת החשמל באמצעות רשת החשמל, לרבות ייצוב מתח, ייצוב תדר, עתודות מסוגים שונים;
"שעות מוכרות לזמינות" - שעות שהרשות תקבע ותפרסם, ושיוכרו לצורך תשלום בעד העמדת יכולת הספקה פנויה;
"תכנית ייצור" - תכנית שבה מפרט יצרן פרטי או יצרן חשמל את הצריכה המתוכננת של צרכני המיתקן ואת יכולת ההספקה הפנויה המתוכננת של יחידת הייצור, ביחידות מגוואט, בפרקי זמן המוגדרים במתכונת הדיווח.

2. מטרות

מטרות תקנות אלה היא לעודד את הקמתם והפעלתם של מיתקני ייצור חשמל פרטיים בהתאם לעקרונות מזעור עלויות הייצור במשק ועידוד מכירת חשמל של יצרנים פרטיים לצרכנים.

2א. רישיון מותנה

(תיקון התשע"ח)

רישיון מותנה שבהתבסס עליו יינתן רישיון הטעון אישור שר לפי סעיף 4(ב2) לחוק, ייכנס לתוקפו לאחר אישורו בידי השר.

3. שיטות לעסקת רכישה

(תיקון התשס"ט)

(א) עסקת רכישה לפי תקנות אלה תיעשה לפי השיטות שלהלן:

(1) מכירת אנרגיה (energy) - עסקת רכישה ולפיה מוכר יצרן פרטי אנרגיה חשמלית או חלק ממנה, למנהל המערכת בהתאם לתנאי תקנות אלה ולתכנית ייצור מתאימה, שמתכונתה תיקבע בידי הרשות (non dispatchable);

(2) מכירת יכולת זמינה ואנרגיה (energy & capacity) - עסקת רכישה שלפיה מעמיד יצרן למנהל המערכת יכולת הספקה פנויה בהתאם לתכנית ייצור מתאימה שמתכונתה תיקבע בידי הרשות, ומוכר לו אנרגיה חשמלית או חלק ממנה, על פי דרישה מצד מנהל המערכת (dispatchable).

(ב) הרשות תקבע מנגנון למקרים שבהם חרג היצרן מתכנית הייצור שהועברה בהתאם למתכונת דיווח מתאימה לעסקת מכירת אנרגיה או לעסקת מכירת יכולת זמינה ואנרגיה.

4. חובת רכישת אנרגיה ויכולת זמינה ואנרגיה

(תיקון התשס"ט)

(א) יצרן פרטי אשר קיבל רישיון הספקה יהיה רשאי למכור לכל צרכן, אנרגיה שיוצרה במיתקנו, בכפוף לאמור בתקנה 17 ולהוראות כל דין, במחיר של מוכר מרצון לקונה מרצון; בחר יצרן למכור למנהל המערכת אנרגיה או יכולת זמינה ואנרגיה לפי תקנות אלה יחולו הוראות תקנות אלה.

(ב) יצרן פרטי, אם רצה בכך, יהיה זכאי להתקשר בעסקת רכישה עם מנהל המערכת, אשר יחויב לרכוש אנרגיה או יכולת זמינה ואנרגיה מהיצרן, בהתאם לשיטת העסקה, ובכפוף לתנאי רישיונו של יצרן פרטי, לתקנות אלה, לאמות המידה,

לתעריפים ולכל דין.

(ג) תקנות אלה מהוות חלק בלתי נפרד מרישיון הולכה, רישיון חלוקה רישיון ייצור ומחובות מנהל המערכת.

(ד) מכירת חשמל לגורמים מחוץ לתחומי מדינת ישראל תהיה טעונה אישור השר.

5. תקופת ההתקשרות

(תיקון התשס"ט)

(א) לענין עסקת רכישה, תקופת ההתקשרות עם מנהל המערכת, תוגבל עד ל-20 שנים ממועד ההפעלה המסחרית של המיתקן, לפי שיקול דעתו של היצרן הפרטי.

(ב) לענין תקנה זאת יראו את תקופת ההתקשרות כמתחילה במועד תחילת הפעלתו המסחרית של המיתקן, והיא כוללת כל תקופה של השתחררות מוקדמת וחידוש עסקה כמפורט בתקנות 6 ו-7.

6. השתחררות מוקדמת מעסקה

(תיקונים: התשס"ה, התשס"ט, התשע"ח)

על אף האמור בתקנה 5, רשאי יצרן פרטי להשתחרר מעסקת רכישה, כולה או חלקה, לפני תום התקופה בהתאם לתנאים אלה, ובלבד שנתן הודעה מראש כמפורט להלן:

(1) בעסקת רכישה ההודעה מראש תהיה כמפורט להלן:

(א) לגבי יצרן פרטי, המפעיל מיתקן בהספק שאינו עולה על 50 מגוואט, המבקש להשתחרר מעסקת רכישה, כולה או חלקה, לפני תום התקופה שנקבעה בעסקה, לצורך ביצוע עסקאות מכירת חשמל לצרכנים - ההודעה מראש תינתן למנהל המערכת, והכל בתיאום עם הרשות;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), השתחררות יצרן פרטי מעסקת רכישה, כולה או חלקה, לפני תום התקופה שנקבעה בעסקה, שלא לצורך ביצוע מכירת חשמל לצרכנים, תיעשה לאחר אישור הרשות ובהודעה מראש ובכתב שתקופתה לא תפחת מהתקופות שלהלן:

(1) ליצרן פרטי המפעיל מיתקן בהספק שאינו עולה על 50 מגוואט - חודש ימים;

(2) ליצרן פרטי המפעיל מיתקן בהספק העולה על 50 מגוואט אך אינו עולה על 250 מגוואט - שלושה חודשים;

ליצרן פרטי המפעיל מיתקן בהספק העולה על 250 מגוואט - שישה חודשים;

(2) השתחרר יצרן פרטי השתחררות מוקדמת מעסקת רכישה, לא יהיה זכאי יצרן פרטי לתמורה; ואולם לא ייחשבו כהשתחררות מוקדמת מעסקת רכישה שני אלה:

(א) שינוי ביכולת הספקה פנויה לפי שיטת מכירת יכולת זמינה ואנרגיה בהתאם לתכנית ייצור מתאימה, שנבע ממכירת אנרגיה חשמלית לצרכנים;

(ב) שינוי בהספק מכירת אנרגיה חשמלית בשיטת מכירת אנרגיה, שנבע ממכירת אנרגיה חשמלית לצרכנים;

(3) מנהל המערכת לא יהיה זכאי לפיצוי או לתשלום כלשהו בשל כך בלבד שיצרן פרטי השתחרר מוקדם מעסקת הרכישה;

(4) הרשות תהיה רשאית, לפי בקשתו של יצרן פרטי או מנהל המערכת, לקצר או להאריך, לפי הענין, את

תקופת ההודעה המוקדמת, לפי שיקולי אמינות הספקה סדירה ויעילה של חשמל, והכל בכפוף להוראות סעיף

17(א)(1) לחוק.

7. חידוש עסקה

השתחרר יצרן פרטי השתחררות מוקדמת מעסקת רכישה וביקש לשוב ולמכור חשמל למנהל המערכת, חייב מנהל המערכת לחדש את העסקה בתנאים האלה:

- (1) לא עברו 5 שנים ממועד ההשתחררות המוקדמת עד חידוש העסקה בפועל - תתחדש העסקה באותם תנאים של העסקה המקורית: ואולם אם השתחרר היצרן מעסקת הרכישה שלא לצורך מכירה לצרכני קצה וביקש לחזור ולחדש את העסקה, רשאית הרשות לקבוע באמות המידה, אם הדבר תואם את מטרות החוק ותקנות אלה, שיעור הפחתת תמורה שלא יעלה על 4% מהתמורה בעסקת הרכישה המקורית;
- (2) עברו חמש שנים ממועד ההשתחררות המוקדמת עד חידוש העסקה בפועל - רשאית הרשות לקבוע, אם הדבר תואם את מטרות החוק ותקנות אלה, שיעור הפחתת תמורה שלא יעלה על 5% בעסקת הרכישה המקורית, בכפוף לבדיקה של מנהל המערכת, את התועלת למערכת הייצור מחידוש העסקה; תוצאות הבדיקה יועברו לרשות;
- (3) חידוש העסקה לפי תקנה זו, מותנה בכך שיצרן פרטי הודיע, חודש מראש, לגבי יחידות ייצור בהספק מותקן שאינו עולה על 50 מגואט ושלושה חודשים מראש, לגבי יחידות ייצור בהספק מותקן העולה על 50 מגואט, לרשות ולמנהל המערכת, על כוונתו לחדש את העסקה; ולגבי מיתקן שהספקו המותקן עולה על 50 מגואט, פעל בתיאום עם מנהל המערכת, ככל שהדבר נוגע לתכניות ההפעלה והתחזוקה של המיתקן, במהלך כל תקופת ההשתחררות המוקדמת; לא הגיעו הצדדים להסכמה בענין חידוש העסקה, תכריע הרשות, בנושא בתוך 30 ימים ממועד הפניה אליה.

8. עסקה לפי שיטת אנרגיה

(תיקון התשס"ט)

(א) עסקה לפי שיטת אנרגיה תיעשה לפי אחת משתי אלה:

- (1) פורסם מכרז - בהתאם לתנאי המכרז;
- (2) לא פורסם מכרז - בעסקת רכישה לפי שיטת מכירת אנרגיה יותר ליצרן פרטי, למעט יצרן פרטי בעל מיתקן הפועל באמצעות אנרגיה אגורה, בעל מיתקן המחובר לרשת במתח נמוך או במתח גבוה, למכור אנרגיה חשמלית לבעל רישיון הולכה ובעל רישיון הולכה יחויב ברכישת אנרגיה חשמלית מיצרן פרטי, מדי שנה, באופן הזה:

(א) במיתקן שהספקו המותקן אינו עולה על 5 מגואט - בשעות הפסגה - עד 100% מההספק הנקי של המיתקן; בשעות הגבע - עד 40% מההספק הנקי של המיתקן; בשעות השפל - לא תותר מכירה לפי שיטת מכירת אנרגיה;

(ב) במיתקן שהספקו המותקן עולה על 5 מגואט - בשעות הפסגה - עד 80% מההספק הנקי של המיתקן; בשעות הגבע - עד 30% מההספק הנקי של המיתקן; בשעות השפל - לא תותר מכירה לפי שיטת מכירת אנרגיה;

(ג) (נמחקה);

אין באמור בפסקה זו כדי למנוע מיצרן פרטי לבצע עסקאות מכירת יכולת זמינה ואנרגיה עם בעל רישיון הולכה, בהתאם להסכמה בין מוכר מרצון לבין קונה מרצון, בכפוף לאישור הרשות שלא תסרב אלא אם כן הדבר נוגד את מטרות החוק ותקנות אלה; מכירות כאמור ייעשו בהיקף שלא יעלה על ההפרש בין סך האנרגיה החשמלית שיוצרה במיתקן לבין האנרגיה החשמלית שסופקה בהתאם לפסקה זו.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי מנהל המערכת ליתן הוראות ליצרן פרטי לענין הזנת אנרגיה למערכת כדי

למנוע נזקים למערכת ומטעמי בטיחות, לרבות שרידות מערכת ייצור החשמל ורשת החשמל הארצית ומניעת סכנה לאדם ולרכוש.

9. עסקה לפי שיטת יכולת זמינה ואנרגיה

(תיקון התשס"ט)

עסקה לפי שיטת יכולת זמינה ואנרגיה תיעשה לפי אחת משני אלה:

- (1) פורסם מכרז - בהתאם לתנאי המכרז;
- (2) לא פורסם מכרז - יצרן פרטי המחובר לרשת מתח עליון או מתח על-עליון ויצרן פרטי בעל מיתקן הפועל באמצעות אנרגיה אגורה המחובר גם למתח נמוך או גבוה, יחויב להעמיד את יכולת ההספקה הפנויה לבעל רישיון ההולכה ובעל רישיון ההולכה יהיה חייב לשלם ליצרן הפרטי בעד העמדת יכולת ההספקה הפנויה.

10. התמורה שישלם בעל רישיון הולכה

(תיקון התשס"ט)

(בוטלה).

11. רישיון מותנה

[תיקונים: התשס"ט, התשע"א, התשע"ב, התשע"ח, התשע"ט, התשפ"ג (מס' 2), התשפ"ה]

(א) אלה התנאים למתן רישיון מותנה לצורך ביצוע עסקת רכישה לפי תקנות אלה:

(1) על המבקש רישיון מותנה להוכיח זיקה למקרקעין שעליהם הוא מתעתד להקים את המיתקן, לאורך כל תקופת הרישיון המבוקשת; היו המקרקעין מוחכרים, רשאי המבקש להוכיח זיקה למקרקעין, לאורך כל תקופת הרישיון, בכפוף להארכת תקופת החכירה לתקופה מתאימה, בתום הסכם החכירה; נוסף על כך יחויב מבקש רישיון מותנה להוכיח יכולת התחברות לרשת החשמל, והוא רשאי לעשות כן באמצעות הצגת סקר היתכנות ראשוני לחיבור לרשת החשמל שבוצע בידי ספק שירות חיוני וביחידות ייצור המוסקות בגז טבעי שהספקן המותקן מעל 50 מגוואט, גם לרשת הגז ולשם כך יהא עליו להציג את התנאים ולוחות הזמנים לחיבור לרשת הגז שהציג בעל הרישיון הרלוונטי לפי חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, וכן להפקיד ערבות כקבוע בתקנה 16.

(א1) על אף האמור בפסקה (1), מבקש רישיון מותנה הנוגע למיתקן על מקרקעין שהם מקרקעי ישראל, מכוח זכייה במכרז מדינה, יוכיח חלף הוכחת זיקה למקרקעין, כי הוא בעל זכות או זכות לקבלת זכות, לגבי המקרקעין שעליהם המיתקן, המאפשרת לו תכנון, הקמה והפעלה של המיתקן לאורך כל תקופת הרישיון המבוקשת; מבקש רישיון יוכיח זכויות כאמור באמצעות הצגת אישור מעורך המכרז או ממי שהוסמך מטעמו לניהול המכרז, שלפיו מבקש הרישיון קיבל זכות או זכות לקבלת זכות כאמור במקרקעין; בפסקה זו -

"מכרז מדינה" - מכרז שהחשב הכללי במשרד האוצר הוא צד לו;

"מקרקעי ישראל" - כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל.

(2) על מבקש רישיון מותנה לתת פרטים, בין השאר, ביחס לזהותו, הפעילות המבוקשת, המיקום, הטכנולוגיה, ציוד המיתקן, החיבורים המתוכננים לתשתיות, מקורות המימון, תכנית עסקית והמועדים לעמידה באבני הדרך כאמור בתקנת משנה (ג).

(ב) עמד מבקש רישיון מותנה בדרישות החוק ותקנות אלה לעניין קבלת הרישיון המותנה, יינתן לו רישיון מותנה לא יאוחר מ-90 ימים ממסירת כל הפרטים כאמור בתקנת משנה (א), אלא אם כן החליטה הרשות, מטעמים שיירשמו, על הארכת

התקופה ובלבד שלא תעלה על 60 ימים נוספים.

(ב1) רישיון מותנה יינתן לתקופה שלא תעלה על 66 חודשים, ולעניין מיתקן הפועל באמצעות אנרגיה אגורה לתקופה שלא תעלה על 72 חודשים.

(ב2) על אף האמור בתקנת משנה (ב1) הרשות רשאית, להאריך את התקופות האמורות בתקנת משנה (ב3) ובתקנה 16(ג) לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים נוספים. לעניין רישיון מותנה שבהתבסס עליו יינתן רישיון הטעון אישור שר לפי סעיף 4(ב2) לחוק, החלטת הרשות כאמור טעונה אישור של השר.

(ב2א) על אף האמור בתקנת משנה (ב1), לא עמד יצרן פרטי במועד לתחילת ההפעלה המסחרית שהוארך לפי תקנת משנה (ב2) (להלן - ההארכה הראשונה), תהיה הרשות רשאית, בסמוך לאותו מועד, בשל נסיבות שהתקיימו לאחר המועד שבו אושרה ההארכה הראשונה ומטעמים שיירשמו, להאריך את המועד לתחילת ההפעלה המסחרית בתקופה נוספת של 12 חודשים (להלן - ההארכה השנייה); נוסף על האמור, אם מדובר ברישיון מותנה להקמת מיתקן הפועל באמצעות אגירה שאובה, תהיה הרשות רשאית, בסמוך למועד תום ההארכה השנייה, בשל נסיבות שהתקיימו לאחר המועד שבו אושרה ההארכה השנייה ומטעמים שיירשמו, להאריך את המועד לתחילת ההפעלה המסחרית בתקופה נוספת של 12 חודשים (להלן - ההארכה השלישית); לעניין רישיון מותנה שבהתבסס עליו יינתן רישיון הטעון אישור שר לפי סעיף 4(ב2) לחוק, החלטת הרשות כאמור טעונה אישור של השר.

(ב3) ברישיון מותנה ייקבע כי המועד לתחילת ההפעלה המסחרית יהיה לא יאוחר מ-36 חודשים לאחר הסגירה הפיננסית, ובמיתקן הפועל באמצעות אנרגיה אגורה - לא יאוחר מ-60 חודשים.

(ג) ברישיון המותנה ייקבעו, בין השאר, המועדים לסגירה הפיננסית, קבלת היתר בניה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, סיום הקמת היסודות של המיתקן, התחברות לרשת הגז והחשמל וסינכרון יחידת הייצור לרשת החשמל ((להלן - אבני הדרך).

(ד) לא עמד יצרן פרטי במועדים המפורטים בתקנת משנה (ג), יפקע הרישיון המותנה.

(ה) על אף האמור בתקנות משנה (ב3) ו-(ד), הרשות רשאית, להאריך את התקופות הקבועות ברישיון לתקופות נוספות של עד שנה בכל פעם, רק אם ראתה כי הסיבות לעיכובים נבעו מנסיבות שליצרן לא היתה שליטה עליהן ולא נבעו ממעשה או ממחדל של היצרן, ובלבד שהוכיח כי לא היה ניתן למנוע את התרחשותן ולצפותן מראש, ושעשה כל פעולה שהיה ניתן לעשות כדי למנוע אתה עיכוב; לא הוארך הרישיון, לפי תקנת משנה זו, יחול האמור בתקנה 16 לעניין חילוט הערבות. החלטת הרשות לפי תקנת משנה זאת לגבי דחיית מועד ברישיון מותנה שבהתבסס עליו יינתן רישיון הטעון אישור שר לפי סעיף 4(ב2) לחוק, תיכנס לתוקף לאחר אישורה בידי השר.

(ו) בקשה להארכת התקופות כאמור בתקנה זו, תוגש לרשות, מיד עם קרות האירוע שבשלו מבוקשת ההארכה ולא יאוחר מ-60 ימים לפני תום התקופה שלגביה מבוקשת ההארכה.

12. חוזים

(תיקון התשס"ט)

(א) מנהל המערכת יחויב להתקשר בעסקת רכישה, ואם ביקש יצרן אשר קיבל רישיון הספקה, למכור חשמל לצרכנים, גם בהסכם למתן שירותי גיבוי ושירותים נלווים, וספק השירות החיוני המתאים, לפי העניין, יחויבו להתקשר עמו בהסכם למתן שירותי תשתית.

(ב) בהסכם הרכישה, ייקבעו, בין השאר, תקופת העסקה, מועד תחילתה, סוג העסקאות, התמורה, שירותים נלווים בהתאם לקביעת הרשות מזמן לזמן, הסדרת מצבי חירום וכן נושאי אחריות ושיפוי.

(ג) פורסם מכרז, תתבצע עסקת רכישה לפי חוזה שייחתם בין מנהל המערכת לבין יצרן פרטי, בהתאם לתנאי המכרז.

13. דרישות טכניות ומסחריות

(א) מנהל המערכת ויצרן פרטי יגיעו ביניהם להסכמה -

(1) בדבר התנאים הטכניים לחיבור מיתקן לרשת לפי אמות מידה שמפרסמת הרשות לפי סעיף 30(2) לחוק והנחיות המנהל;

(2) בדבר התנאים המסחריים (עסקת הרכישה ולעניין יצרן אשר קיבל רישיון הספקה - שירותי גיבוי ושירותים נלווים) הכרוכים בחיבורו של המיתקן לרשת החשמל ותחילת הפעלתו - לא יאוחר מ-6 חודשים ממועד קבלת הרישיון המותנה, אלא אם כן החליטה הרשות, במקרה מסוים ומטעמים שירשמו, על הארכת המועדים להגעה להסכמה.

(ב) לא הגיעו הצדדים להסכמה כאמור בתקנת משנה (א), יכריעו המנהל או הרשות, לפי העניין, בתוך 45 ימים מהמועדים המפורטים בתקנת המשנה האמורה, והצדדים מחויבים לפעול כפי שיוזרו להם המנהל או הרשות, לפי העניין.

(ג) הרשות תסדיר את מנגנון התיאום וההתחשבות שבין יצרן פרטי לבין מנהל המערכת, בתקופה שממועד תחילת מבחני הקבלה עד מועד תחילת ההפעלה המסחרית של המיתקן.

(ד) לענין סינכרון המיתקן - לא הגיע בודק מוסמך מטעם ספק שירות חיוני בתוך 10 ימים ממועד ההזמנה - רשאי בעל הרישיון בתיאום עם הרשות להזמין בודק מוסמך מטעמו לשם קבלת אישור לסינכרון המיתקן.

(ה) הרשות תקבע מנגנון הסדרה ופיצוי לגבי מקרים שבהם נמנע מיצרן פרטי לספק חשמל לצרכניו או לרשת החשמל, עקב אי-חיבורו לרשת כתוצאה מכשלים אשר גרם בעל רישיון ההולכה או החלוקה.

(ו) יצרן פרטי בעל מיתקן המוזן בגז טבעי, שהספק המותקן של מיתקנו עולה על 100 מגוואט, יחויב להתקין יחידה דו-דלקית; יצרן כאמור, יבטיח מלאי של דלק גיבוי למיתקנו למשך 100 שעות הפעלה רציפות בעומס ייצור מלא.

(ז) יצרן פרטי בעל מיתקן שהספקו המותקן עולה על 200 מגה-וואט ושמותקנת בו יחידת ייצור דו-דלקית שמוסקת גם בסולר לפי סעיף קטן (ו), חייב להתחבר לצנרת הולכת סולר ארצית (להלן - צנרת ההולכה); יצרן פרטי כאמור יבטיח יכולת ייצור בסולר באופן מיידי ורציף מצנרת ההולכה לשם רציפות תפקודית של מיתקן הייצור בכל עת; בתקנת משנה זו -

"מיתקן ניפוק" - כהגדרתו בצו הפעלת רכב (מנועים ודלק) (ניפוק דלק במכלית), התשס"ח-2007;

"צנרת הולכת סולר ארצית" - קווי צנרת המזרימים דלק ממיתקן ניפוק או ממיתקן אחסון דלק, המופעלים בידי חברה הרשומה במרשם המתנהל במינהל הדלק לפי חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001), התשס"א-2001.

14. שירותי תשתית ושירותים נלווים

(תיקון התשס"ט)

(א) העברת חשמל ממיתקן תתבצע באמצעות רשת החשמל של בעל רישיון ההולכה או החלוקה, לפי הענין.

(ב) בעלי רישיונות הולכה או חלוקה יגבו מיצרן פרטי או מיצרן חשמל, המעביר אנרגיה חשמלית באמצעות רשת החשמל, לשם מכירתה לאחר, תעריפי תשתית, כפי שתקבע הרשות מזמן לזמן, והכל בכפוף לתנאי רישיונו של יצרן פרטי או יצרן חשמל, לאמות המידה ולכל דין.

(ג) לענין שירותי גיבוי ושירותים נלווים, הרשות תפרסם מנגנון רכישה ומכירה לשירותים אלה בין מנהל המערכת, לפי הענין, לבין יצרן פרטי או יצרן חשמל, ותקבע את התעריף לרכישה ומכירה של שירותים אלה.

(ד) בכפוף להוראות החוק לענין זה, אין באמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג), כדי לגרוע את ביצוען של עסקאות רכישה ומכירה של שירותים אלה בין יצרן פרטי או יצרן חשמל, בינם לבין עצמם, והכל תוך דיווח מראש למנהל המערכת בהתאם למתכונת הדיווח.

(ה) בעלי רישיונות הולכה או החלוקה יחלו במתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי ושירותים נלווים, במועד הצפוי לתחילת

15. שירותים לצרכן

(תיקונים: התשס"ט, התשע"ח)

(א) אין בקיומה של התקשרות למכירת חשמל בין יצרן פרטי אשר קיבל רישיון הספקה לאחר, כדי לגרוע מחובותיו של בעל רישיון הולכה או חלוקה או מנהל המערכת, לפי הענין, כלפי הצרכן, כולן או חלקן לפי הוראות הדין, לרבות חובתו לספק לצרכן זכותו של הצרכן לקבל חשמל באופן רציף וברמת איכות ואמינות ראויה.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), מנהל המערכת, חייב לספק חשמל, שירותי גיבוי ושירותים נלווים אחרים בהתאם להוראות הרשות, לכל צרכן, בהתאם להוראות כל דין וברמה וטיב שירות, שלפיהם מספק בספק שירות חיוני, אנרגיה חשמלית ושירותים לכלל צרכניו, זאת במקרים שבהם היצרן ממנו רוכש הצרכן חשמל, אינו פעיל.

(ג) הרשות תהא רשאית לקבוע מנגנון הסדרה ופיצוי למנהל המערכת במקרים שבהם נבצר מיצרן פרטי, מסיבות התלויות בו או במי מטעמו, לספק חשמל לצרכניו.

16. ערבות

(תיקונים: התשס"ט, התשע"ח, התשע"ט, התשפ"ה)

(א) אדם שקיבל רישיון מותנה למיתקן בעל הספקה עולה על 1 מגוואט, יפקיד בידי הרשות, עם קבלת הרישיון המותנה, ערבות בנקאית אוטונומית בלתי חוזרת (להלן - הערבות), בנוסח שלפי התוספת, בגובה 3.6 דולר ארה"ב לכל קילוואט מותקן אך לא פחות מסך בשקלים חדשים השווה ל-15,000 דולר של ארה"ב.

(ב) במועד הסגירה הפיננסית, אך לא יאוחר מ-30 חודשים ממועד קבלת רישיון מותנה, יידרש יצרן פרטי, בעל רישיון מותנה למיתקן בעל הספק של 50 מגוואט ומעלה, להגדיל את ערבותו לסכום של 10.8 דולר ארה"ב לכל קילוואט מותקן, אלא אם כן הוארך המועד לפי תקנת משנה (ג)(2) ולתנאים האמורים בה.

(ג) לא השיג יצרן פרטי, סגירה פיננסית לאחר חלוף 30 חודשים ממועד קבלת הרישיון המותנה -

(1) יפקע הרישיון המותנה ויחולט סכום בגובה 35% מגובה הערבות, אך לא פחות מסך בשקלים חדשים השווה ל-8,000 דולר של ארה"ב לבעל מיתקן בהספק של עד 50 מגוואט, והיצרן יידרש להגיש בקשה חדשה לרישיון מותנה, זולת אם הוארך המועד לסגירה פיננסית לפי פסקה (2); לענין זה, "בקשה חדשה" - כל בקשה להקמת תחנת כוח בחלק או בכל אותם מקרקעין שבהן תוכננה הקמת תחנת הכוח בידי היצרן, שתוגש בתוך 18 חודשים ממועד פקיעת הרישיון, או שתוגש בידי מבקש שלפחות חלק מהמחזיקים באמצעי שליטה בו, החזיקו באמצעי שליטה ביצרן;

(2) רשאי היצרן להגיש בקשה להארכת המועד לסגירה הפיננסית, ורשאית הרשות, לאחר שבחנה ובדקה את הבקשה, להאריך את המועד לסגירה פיננסית ב-12 חודשים נוספים, ובלבד שסך כל התקופה ממועד קבלת הרישיון המותנה עד לסגירה הפיננסית, לא יעלה על 42 חודשים; תנאי להארכה כאמור, יהיה חילוט הערבות לפי פסקת משנה (1) והשבתה לסכומה המקורי; הוארך המועד לסגירה פיננסית, והיצרן לא הגיע לסגירה פיננסית ב-12 חודשים נוספים יחולט סכום בגובה 75% מגובה הערבות שהושבה כאמור.

(ד) פקע או בוטל הרישיון המותנה, מאחר שהיצרן ביקש לבטלו או לא השיג סגירה פיננסית בתוך 30 חודשים ממועד קבלת הרישיון המותנה, ולא הוארך המועד לסגירה הפיננסית ב-12 חודשים נוספים לפי תקנת משנה (ג), יהיה על היצרן או על מגיש בקשה חדשה לקבלת רישיון מותנה להפקיד ערבות כמפורט בתקנת משנה (א) וכן להפקיד סכום כסף נוסף בגובה 40% מהערבות המופקדת, אך לא פחות מסך בשקלים חדשים השווה ל-15,000 דולר של ארה"ב; במקרה כזה, על היצרן להגיע לסגירה פיננסית בתקופה כוללת שלא תעלה על 42 חודשים שבמסגרתה יספרו התקופה טרם פקיעת הרישיון

המותנה או ביטולו, והתקופה ממועד קבלת הרישיון המותנה החדש, שאם לא כן, יחולט סכום בגובה 75% מגובה הערבות הבנקאית, אך לא פחות מסך בשקלים חדשים השווה ל-15,000 דולר של ארה"ב.

(ה) לאחר הסגירה הפיננסית ועם הצגת אישורים על סיום הקמת יסודות הבנייה ובכפוף לאישור הרשות לעניין זה, יהיה זכאי היצרן להפחית אתגובה הערבות המצטברת עד למועד זה ב-30%, כך שתישאר ערבות בגובה 70% מגובה הערבות עד המועד האמור.

(ו) לאחר הסגירה הפיננסית ועם המצאת מסמכים על הזמנת הציוד העיקרי המשמש את יחידת הייצור שבמסגרת הרישיון המותנה, תוך התחייבות בלתי חוזרת מצד היצרן כלפי הספק לתשלום בעבור אותו ציוד עיקרי ובכפוף לאישור הרשות לעניין זה, יהיה זכאי היצרן להפחית את גובה הערבות ב-30% ראשונים או נוספים, לפי העניין, כך שההפחתה המצטברת עד למועד זה לא תעלה על 60% מגובה הערבות, ותישאר ערבות בגובה של 40% לפחות מגובה הערבות, ולגבי מיתקנים בהספק מותקן של עד 50 מגוואט תוחזר הערבות במלואה, עם עמידה בדרישות המפורטות בתקנת משנה (ה) ובתקנת משנה זו.

(ז) עם סנכרון המיתקן לרשת החשמל, יהיה זכאי היצרן להחזר שארית הערבות; לא הגיע היצרן למצבשבו התחנה מוכנה להפעלה מסחרית בתוך 36 חודשים, ממועד הסגירה הפיננסית, ובמיתקן אנרגיה אגורה - בתוך 42 חודשים מהמועד האמור, יחולט סכום הערבות שנתר לפי תקנת משנה (ו); חולטה הערבות כאמור, יידרש היצרן להעמיד ערבות בנקאית חדשה באותו שיעור שחולט לתקופה נוספת של 12 חודשים שבמסגרתה יהיה על היצרן להגיע להפעלה מסחרית של התחנה, שאם לא כן תחולט הערבות המחודשת.

(ז1) הוארך המועד להפעלה מסחרית בהתאם להוראות תקנה 11(ב2א), תחולט הערבות שנותרה במועד ההארכה במלואה ובעל הרישיון המותנה יעמיד לעניין כל תקופת הארכה נוספת שנקבעה לפי תקנת המשנה האמורה ערבות נוספת בסכום הערבות שחולטה; ערבות שהועמדה בשל תקופת הארכה שנקבעה לפי תקנה 11(ב2א) תחולט בהתאם להוראות אלה:

(1) לעניין הערבות שהועמדה בשל תקופת ההארכה השנייה כמשמעותה בתקנה 11(ב2א), יחולט מערבות זו סכום בגובה 8.33 אחוזים מסכום הערבות בשל כל חודש איחור מהמועד שנקבע לפי תקנה 11(ב2), עד המועד שבו החלה ההפעלה המסחרית או עד לסוף תקופת ההארכה השנייה, לפי המוקדם שבהם;

(2) לעניין הערבות שהועמדה בשל תקופת ההארכה השלישית כמשמעותה בתקנה 11(ב2א), יחולט מערבות זו סכום בגובה 11.11 אחוזים מסכום הערבות בשל כל חודש איחור ממועד סוף תקופת ההארכה השנייה כמשמעותה בתקנה 11(ב2א), עד המועד שבו החלה ההפעלה המסחרית או עד חילוט מלוא הערבות במהלך תקופה של 9 חודשים, לפי המוקדם; אם חולטה מלוא הערבות שהופקדה בשל תקופת ההארכה השלישית וטרם החלה ההפעלה המסחרית, יעמיד בעל הרישיון המותנה ערבות נוספת בסכום הערבות שחולטה, עד לסוף תקופת ההארכה השלישית; מהערבות הנוספת יחולט סכום בגובה 11.11 אחוזים מסכום הערבות בשל כל חודש איחור עד המועד שבו החלה ההפעלה המסחרית, ואם עד תום תקופת ההארכה השלישית לא החלה ההפעלה המסחרית, תחולט הערבות האמורה במלואה.

(ח) על אף האמור בתקנת משנה (ו), המציא היצרן לשביעות רצון הרשות, פרוטוקול מסירת יחידת הייצור המשמשת את המיתקן, חתום בחתימות שאישורו נציגי היצרן והגוף שהקים את יחידות הייצור, וחלפו להם 3 חודשים שבסיומם טרם הסתיים חיבור תשתית הגז ליחידת הייצור ועקב כך נמנעה האפשרות לבצע מבחני קבלה למיתקן, יופחת סכום הערבות במועד האמור ב-30% נוספים כך שההפחתה המצטברת עד המועד האמור תעמוד על 90% מגובה הערבות לפני ההפחתה, המפורטת בתקנת משנה (ה) ובידי הרשות תישאר ערבות בגובה 10% מגובה הערבות, לפני הפחתה.

(ט) לא עמד היצרן במועד שנקבע לסנכרון המיתקן עם הרשת, ובלי לגרוע מהוראות תקנת משנה (ח), תחולט הערבות כל 3 חודשי איחור מהמועד שנקבע לסנכרון ב-1/6 מסכומה, עד שבתום פרק זמן של 18 חודשים מהמועד שנקבע לסנכרון

המיתקן לרשת, תחולט הערבות במלואה.

17. הגבלות במכירה לצרכנים

עסקת מכירת חשמל לצרכנים לפי תקנות אלה תותר רק לצרכנים שצריכת החשמל השנתית שלהם לא תפחת מזו שקובעת הרשות, מזמן לזמן, לצרכני תעריף עומס זמן (תעו"ז), כמשמעותו באמות המידה.

18. מנייה

(תיקון התשע"ח)

לצורך בדיקה ומדידה של הוצאת אנרגיה חשמלית ממיתקן יצרן פרטי לרשת החשמל או לצרכן יותקנו מערכות מנייה בהתאם לדרישות הרשות, לפי סמכותה על פי חוק.

19. תכנית אחזקה

יצרן פרטי ויצרן חשמל יגישו למנהל המערכת תכנית אחזקה במתכונת דיווח כפי שתקבע הרשות; התעוררה מחלוקת בין יצרן פרטי ויצרן חשמל לבין מנהל המערכת בנושא תכנית האחזקה, תכריע הרשות בענין.

20. רמת זמינות

ברישיון תיקבע זמינות תפעולית מינימלית של יחידת ייצור בעסקאות יכולת זמינה ואנרגיה.

21. חובות דיווח

(תיקון התשע"ח)

יצרן פרטי, יצרן חשמל, מנהל המערכת ובעל רישיון הולכה ידווחו לרשות לגבי ביצוע עסקאות על-פי תקנות אלה במתכונת הדיווח כפי שתורה להם הרשות.

22. שמירת דינים

אין בתקנות אלה כדי לגרוע מתקנות משק החשמל (תנאים ונהלים למתן רישיון וחובות בעל רישיון), התשנ"ח-1997.

23. תחילה ותחולה

2 תוספת

(תיקונים: התשס"ה, התשס"ט)

(א) תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה).

(ב) תקנות אלה יחולו רק על מי שיקבל ביום התחילה או לאחריו רישיון לפי מכרז שפורסם לאחר יום התחילה או רישיון מותנה ולאחריו רישיון, ואולם תקנות 8 ו-9 יחולו רק על מי שיקבל רישיון מותנה עד יום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) או על מי שיקבל רישיון לייצור חשמל עד יום כ"ה בסיוון התשע"ו (1 ביולי 2016), בהתבסס על רישיון מותנה כאמור.
(ג) תקנות אלה לא יחולו על -

(1) מי שיקבל ערב יום התחילה אישור מאת השר או רישיון ייצור למיתקן קוגנרציה או מי שיקבל רישיון ייצור בהתבסס על אישור כאמור;

(2) מי שתקנות משק החשמל (קוגנרציה), התשס"ה-2005, חלות עליו;

(3) מי שיקבל אישור או רישיון מותנה או רישיון ייצור על בסיס אלה, למיתקן הפועל באמצעות מקור אנרגיה מתחדש;

(4) על מי שקיבל רישיון מותנה או רישיון בהתבסס על מכרז שפורסם עובר ליום התחילה.

לענין זה, "אישור" - אישור שנתן השר לאדם, ולפיו בהתמלא התנאים הקבועים בו, יינתן לאותו אדם רישיון ייצור.

2 תוספת

(תקנה 16(א))

ח' בטבת התשס"ה (20 בדצמבר 2004)

אריאל שרון

ראש הממשלה השר התשתיות הלאומית

[1]. ק"ת 6368, התשס"ה (8.2.2005), עמ' 407.

תיקונים: ק"ת 6370, התשס"ה (17.2.2005), עמ' 443;

ק"ת 6802, התשס"ט (9.8.2009), עמ' 1203;

ק"ת 7032, התשע"א (15.9.2011), עמ' 1377;

ק"ת 7136, התשע"ב (1.7.2012), עמ' 1362;

ק"ת 7965, התשע"ח (19.3.2018), עמ' 1128;

ק"ת 8248, התשע"ט (21.7.2019), עמ' 3504;

ק"ת 10597, התשפ"ג (23.3.2023), עמ' 1154;

ק"ת 10677, התשפ"ג (6.6.2023), עמ' 1926 [התשפ"ג (מס' 2)];

ק"ת 11549, התשפ"ה (20.11.2024), עמ' 232.

[2]. התוספת הושמטה ע"י מערכת "דינים".

//